

Novine u jurisprudenciji Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

► Pripremila: Mirela Adžajlić Hodžić, Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Uvod

Za ovaj broj časopisa *Pravna hronika* Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine izdvojio je tri presude i jedno rješenje iz druge polovine 2022. godine, i to dvije presude i jedno rješenje iz oblasti građanskog prava i jednu presudu iz oblasti krivičnog prava.

Rješenje broj 96 0 Ps 000306 22 Pvl – Zahtjev za izmjenu odluke - član 377. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ br. 28/18 i 6/21)

Činjenice i zahtjev za izmjenu odluke

Rješenjem Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Ps 000306 17 Rev od 20. decembra 2017. godine odlučeno je da se M.S., advokat iz B., kažnjava novčanom kaznom od 1.000,00 KM zbog vrijeđanja suda učinjenog u reviziji izjavljenoj 11. augusta 2017. godine protiv Presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Ps 000306 16 Pž 3.

Rješenjem Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 000306 18 Pž 4 od 26. marta 2018. godine žalba M.S., advokata iz B., odbijena je i Rješenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 Ps 000306 17 Rev od 20. decembra 2017. godine potvrđeno.

Odlukom o dopustivosti i meritumu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP 2723/18 od 26. marta 2020. godine apelacija M.S. je u jednom dijelu odbijena kao neosnovana, dok je u drugom dijelu odbačena kao nedopuštena.

Suprotno navedenim odlukama pravosudnih organa u Bosni i Hercegovini, Evropski sud za ljudska prava u Strazburu u presudi Četvrtog odjela Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Simić protiv Bosne i Hercegovine*, broj aplikacije 39764/20, od 17. maja 2022. godine, između ostalog, odlučio je da je novčanim kažnjavanjem aplikanta (advokata M.S.) zbog nepoštivanja suda povrijeđen član 10. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: EKLJP).

Advokat M.S. podnio je zahtjev za izmjenu odluke u smislu člana 377. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Odluka

Slijedeći navedeno, a pošto je Evropski sud za ljudska prava u Strazburu u konkretnom slučaju utvrdio da je novčanim kažnjavanjem M.S. zbog nepoštivanja suda povrijeđen član 10. EKLJP, te pošto je advokat M.S. u roku koji je ostavljen zakonom od 30 dana od konačnosti presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu ovom sudu dostavio zahtjev za izmjenu odluke, Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine usvojio je zahtjev advokata M.S. za izmjenu Rješenja Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 000306 18 Pž 4 od 26. marta 2018. godine i ukinuo Rješenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 000306 18 Pž 4 od 26. marta 2018. godine i Rješenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 000306 17 Rev od 20. decembra 2017. godine, te obavezao Brčko distrikt Bosne i Hercegovine da advokatu M.S. nadoknadi troškove postupka izmjene odluke.

Presuda broj 96 0 P 144076 22 Gž – Utvrđivanje diskriminacije i isplata toplog obroka

Činjenice i žalbeni navodi

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 144076 21 P od 12. maja 2022. godine (u daljnjem tekstu: prvostepena presuda) odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljice (koja je zaposlenica Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) kojim je tražila, prvo, da se utvrdi da ju je tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine doveo u diskriminirajući položaj u odnosu na radnike zaposlene u javnim preduzećima i privatnom sektoru Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odbijajući da joj utvrdi visinu, obračuna i isplati naknadu za topli obrok za određeni vremenski period a, zatim, i da se obaveže tuženi Brčko distrikt

Bosne i Hercegovine da otkloni diskriminaciju tako što će joj nadoknaditi materijalnu štetu po osnovu neisplaćenih naknada za troškove toplog obroka za dati vremenski period. Prvostepenom presudom odbijen je i eventualni tužbeni zahtjev tužiteljice kojim je tražila da se obaveže tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine da joj na ime naknade za topli obrok za određeni vremenski period isplati određeni iznos.

Kada je obrazlagala žalbene razloge zbog kojih pobija prvostepenu presudu, tužiteljica je u žalbi u bitnome ponovila razloge koje je iznosila i tokom prvostepenog postupka uz dodatne navode da je prvostepeni sud pogrešno zaključio da tužiteljica „nije učinila vjerovatnim postojanje diskriminacije“ baš kao što je pogrešno izveo zaključak i da zaposlenici u javnim preduzećima i zaposlenici u privatnom sektoru ne mogu predstavljati odgovarajuće uporedne kategorije (komparatore) sa zaposlenicima u organima javne uprave i institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: javni sektor). Slijedeći to, prema mišljenju tužiteljice, prvostepeni sud je „propustio da pravilno primijeni odredbu člana 15. Zakona o zabrani diskriminacije prema kojoj je tužiteljica na nesumnjiv način dokazala vjerovatnim postojanje diskriminacije, te teret dokazivanja prebacila na drugu stranku u parnici“. Pored navedenog, a u vezi sa odbijanjem eventualnog tužbenog zahtjeva, tužiteljica je navela da prvostepeni sud pogrešno izvodi zaključak da se u konkretnom slučaju primjenjuje samo Zakon o plaćama i naknadama u organima javne uprave i institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao specijalni zakon, koji isključuje primjenu drugih propisa, pa tako i Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ZOR).

Odluka

Prema ocjeni Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tužiteljica žalbom nije dovela u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude. Naime, odredbom člana 15. stav (1) Zakona o zabrani diskriminacije

regulirano je da u svim postupcima predviđenim ovim zakonom, kada osoba ili druga osoba, na osnovu dokaza koji su njima na raspolaganju, učini vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani. U tom smislu, da bi došlo do prebacivanja tereta dokazivanja sa tužiteljice na tuženog (na čemu tužiteljica sve vrijeme ustrajava), tužiteljica mora dokazati *prima facie* (na prvi pogled) diskriminaciju. Prema pravilu o *prima facie* diskriminaciji, dokazivanje diskriminacije je podijeljeno u dvije faze. U prvoj fazi tužilac treba dokazati činjenice iz kojih sud može izvesti zaključak o vjerovatnosti da ga je tuženi diskriminirao. Tada se teret dokazivanja prebacuje na tuženog koji u drugoj fazi mora učiniti izvjesnim da diskriminacije nije bilo. U tom smislu neuspjeh dokazivanja *prima facie* diskriminacije ima negativnu posljedicu za tužioca, a neuspjeh pobijanja zaključka o postojanju *prima facie* diskriminacije ima negativnu posljedicu za tuženog.

Pored navedenog, ovaj sud, također, primjećuje da se zahtjevu tužiteljice za utvrđenje da se postupanje tuženog na štetu tužiteljice ima okvalificirati kao diskriminacija ne može udovoljiti, između ostalog, ni zbog toga što u konkretnom slučaju nedostaje i stvarna ili hipotetička uporedna osoba ili grupa (komparator). Naime, prvostepeni sud pravilno zaključuje da u konkretnom slučaju zaposlenici u javnim preduzećima i pravnim osobama iz privatnog sektora ne mogu predstavljati osobe s kojima bi se tužiteljica mogla uporediti, jer o pravu na topli obrok navedenih zaposlenika nije (direktno) odlučivao tuženi, već njihovi poslodavci (kao samostalni pravni subjekti), na temelju svojih općih pravnih akata.

Kada su u pitanju žalbeni navodi tužiteljice u pogledu odluke prvostepenog suda u vezi sa eventualnim tužbenim zahtjevom, ovaj sud smatra da tužiteljica žalbom nije dovela u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude ni u tom dijelu s obzirom na to da ovaj sud smatra da je prvostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo na utvrđeno činjenično stanje.

Naime, tačni su žalbeni navodi tužiteljice da je članom 96. stav (1) tačka e) ZOR-a regulirano da poslodavac radniku isplaćuje i druga primanja po osnovu rada, pa tako i trošak jednog toplog obroka za vrijeme jednog radnog dana, kao i u slučaju obavljanja prekovremenog rada dužeg od tri sata dnevno, ukoliko kod poslodavca nije organizirana ishrana radnika, baš kao što su tačni žalbeni navodi da je stavom (4) istog člana regulirano da se visina i način ostvarivanja primanja iz st. (1) i (3) ovog člana utvrđuju općim aktom, te da je članom 176. ZOR-a regulirano da su poslodavci dužni uskladiti pravilnike o radu i druge akte sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Međutim, suprotno rezoniranju tužiteljice, a kako je to prvostepeni sud pravilno ustanovio, nema mjesta za primjenu odredbe čl. 96. i 176. ZOR-a u konkretnoj pravnoj stvari. Naime, pravilnim tumačenjem odredbe člana 1. ZOR-a može se izvesti zaključak da je zakonodavac ostavio mogućnost da se posebnim zakonom drugačije odredi (uredi) pitanje prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa i drugi odnosi po osnovu rada u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, pa kada je to tako, nema mjesta za zaključak tužiteljice da se, i pored takve (jasne i decidirane) odredbe člana 1. ZOR-a, u konkretnom slučaju imaju primijeniti odredbe člana 96. stav (1) tačka e) ZOR-a s obzirom na to da je problematika „drugih primanja po osnovu rada“ regulirana posebnim zakonom - Zakonom o plaćama i naknadama u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Dakle, odredbom člana 1. ZOR-a zakonodavac je ostavio mogućnost da se posebnim zakonom drugačije odredi (uredi) pitanje prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine nego što je to slučaj sa odredbama ZOR-a, a da nije u toj (ili bilo kojoj drugoj odredbi ZOR-a) ograničio kvantitet (obim) i kvalitet (sadržaj) „drugačijeg“ uređivanja problematike prava, obaveza i odgovornosti koje su regulirane odredbama ZOR-a (npr. putem odredbe da se drugim zakonom ne mogu dati manja prava radnicima nego što je to slučaj sa odredbama ZOR-a itd.).

Slijedeći to, jasno se ukazuje da zakonodavac za potrebe drugačijeg reguliranja radnopravne problematike nije imao ni obavezu da slijedi u cijelosti obim i sadržaj prava, obaveza i odgovornosti reguliranih odredbama ZOR-a pri normiranju ove problematike posebnim zakonom. U tom slučaju imao je otvoreno polje slobodne procjene o tome kako i na koji način regulirati, između ostalog, i problematiku plaća, naknada i drugih primanja po osnovu rada za pojedine oblasti rada (zavisno od specifičnosti konkretne oblasti rada i djelatnosti u kojoj se taj rad obavlja), pa tako i za rad u organima javne uprave i institucijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a što jeste slučaj sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima javne uprave, koji, kako to prvostepeni sud pravilno zaključuje, uživa status posebnog zakona (*lex specialis*).

Presuda broj 96 0 P 120177 22 GŽ – Zaštita prava građenja

Činjenice i žalbeni navodi

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 120177 18 P od 29. decembra 2021. godine (u daljem tekstu: prvostepena presuda) nalaže se tuženoj da tužiocu preda u posjed i na slobodno raspolaganje, oslobođeno od lica i stvari, zemljište bliže definirano izrekom presude, kao i da ukloni drvenu ogradu i metalnu kapiju o svom trošku, sve kako je prikazano na skici lica mjesta vještaka geodetske struke, koja je sastavni dio te presude.

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je bio zahtjev tužioca, koji se pozivao na svoje pravo vlasništva na određenim parcelama, da se obaveže tužena da mu preda, oslobođeno od lica i stvari, dio tih parcela koje posjeduje, zatim, da se naloži tuženoj da ukloni drvenu ogradu i metalnu kapiju o svom trošku.

U svojoj žalbi tužena, između ostalog, tvrdila je da je prvostepeni sud pogrešno primijenio odredbu člana 41. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,

da tužilac nije vlasnik dijelova nekretnina čiju predaju u posjed traži tužbom, da je njihov vlasnik Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, da on (tužilac), kao nosilac prava građenja, nije mogao tražiti zaštitu „reivindikacionom“ tužbom, nego samo primjenom pravila o zaštiti prava služnosti (odredba člana 85. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima) zbog čega je prvostepeni sud proizvoljno primijenio materijalno pravo.

Odluka

Ovom žalbom pravilno se ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava u ovom postupku, a što je, zbog pogrešnog pravnog pristupa, imalo kao rezultat i nepravilnu odluku prvostepenog suda.

Naime, u ovoj parnici zahtjev za predaju (povrat) dijela zemljišta tužilac je stavio u obliku vlasničke tužbe kojom je, u smislu odredbe člana 41. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, zaštićeno pravo vlasništva.

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na sjednici Građansko-privredno-upravnog odjela održanoj 15. decembra 2022. godine usvojio je pravno stajalište koje glasi: „Nosilac prava građenja zaštitu u pogledu zemljišta ostvaruje shodnom primjenom pravila o zaštiti prava služnosti, dok u pogledu zgrade koja je izgrađena na osnovu prava građenja zaštitu ostvaruje shodnom primjenom pravila o zaštiti prava vlasništva.“

Da bi se donio i usvojio navedeni pravni stav, valjalo je prvenstveno krenuti od analize odredaba čl. 1, 41, 74, 75, 79, 85, 138, 143. i 144. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima. Tako je zaključeno da osoba koja podnosi vlasničku tužbu, zapravo, traži povrat posjeda na stvari pozivajući se da je njen vlasnik, pa je za takvu tužbu aktivno legitimirana ona osoba koja je vlasnik stvari čiju predaju zahtijeva, a nije aktivno legitimirana osoba koja je na temelju ograničenog stvarnog prava (kakvo je pravo građenja) ovlaštena da posjeduje stvar, te pošto nije vlasnik stvari, ne može se poslužiti tužbom

kojom se štiti pravo vlasništva. Sa druge strane, pravo građenja, kao ograničeno stvarno pravo na tuđem zemljištu, svoj sadržaj ostvaruje putem uspostavljanja prava vlasništva na građevini izgrađenoj na tuđem zemljištu ili ispod tuđeg zemljišta, pri čemu je vlasnik opterećenog zemljišta to dužan trpjeti (odredbe čl. 74-90. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima). Pravo građenja ima dvojaku pravnu prirodu koja nalaže paralelno uspostavljanje dviju grupa pravnih pravila, i to pravila koja se odnose na nekretnine i vlasništvo na nekretninama i pravila koja se odnose na ograničena stvarna prava, tj. opterećenja nekretnine. Sadržaj prava građenja daje ovlaštenje njegovom nosiocu da bude vlasnik izgrađene zgrade na pravu građenja (odnos prava vlasništva), ali pravo građenja, istovremeno, predstavlja opterećenje, pa njegov ovlaštenik u odnosu na opterećeno zemljište (koje ima svog vlasnika) ima prava i dužnosti plodouživaoca (član 75. stav (1) Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima), dok se na zaštitu prava građenja primjenjuju pravila o zaštiti prava služnosti (odredba člana 85. stav (1) Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima). Budući da je pravo građenja opterećenje na zemljištu, to nije moguć prijenos zemljišta u pravnom prometu bez prijenosa prava građenja, niti je moguć promet izgrađenom zgradom bez prijenosa prava građenja. U konkretnom slučaju, primjenjujući na predmetni pravni odnos, pravo građenja svoju zaštitu uživa kroz zaštitu prava služnosti, odnosno odredbu člana 144. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, pa se, tako, tužbom može zahtijevati da treća osoba prestane ometati ili sprečavati vlasnika povlasne nekretnine da vrši stvarnu služnost.

Dakle, budući da je tužilac nosilac prava građenja, a ne vlasnik nekretnina (predmetnih parcela), on nije aktivno legitimiran da podnese vlasničku tužbu. Pošto pravo građenja predstavlja ograničeno stvarno pravo na zemljištu koje je nečije vlasništvo (u ovom slučaju vlasništvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine), pa i nakon što je zgrada izgrađena na tom zemljištu, pravo građenja i dalje uživa zaštitu prema pravilima o zaštiti prava služnosti zbog čega tužilac nije

bio ovlašten u ovom postupku tražiti zaštitu vlasničkom tužbom usmjerenom na predaju u posjed i na slobodno raspolaganje zemljište, oslobođeno od lica i stvari. Tužilac, kao ovlaštenik prava građenja (ograničenog stvarnog prava), ima na raspolaganju ista sredstva za zaštitu kao i ovlaštenik prava služnosti, pa, tako, ima opća sredstva zaštite i zahtjev specifičan za zaštitu služnosti (tužba ovlaštenika služnosti).

Na osnovu svega navedenog, žalbeno vijeće ovog suda je djelomično uvažilo žalbu tužene u dijelu kojim je pobijala odluku prvostepenog suda, u stavu i izreke, i prvostepenu presudu preinačilo na način naveden u stavu prvom izreke presude, tj. odbilo tužbeni zahtjev tužioca kojim se nalaže tuženoj da tužiocu preda u posjed i na slobodno raspolaganje zemljište, oslobođeno od lica i stvari.

**Presuda broj 96 0 K 127402 22 Kž
– Zloupotreba položaja ili ovlasti
iz člana 377. stav (2) Krivičnog
zakona Brčko distrikta Bosne i
Hercegovine („Službeni glasnik
Brčko distrikta Bosne i Hercegovine”
broj 19/20 - prečišćeni tekst)**

Činjenice i žalbeni navodi

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 127402 21 K od 30. augusta 2021. godine optuženi M.Č. i R.N. proglašeni su krivim da su radnjama opisanim u izreci te presude počinili krivično djelo zloupotreba položaja ili ovlasti iz člana 377. stav (2) u vezi sa stavom (1) Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za koje su osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od po jedne godine.

Protiv navedene presude žalbe su izjavili branilac optužene M.Č. i branilac optuženog R.N. u zakonskom roku.

Odluka

U žalbama branilaca optuženih neosnovano se prigovara da se u pogledu krivičnih

radnji, zbog čijeg počinjenja su optuženi M.Č. i R.N. pobijanom presudom proglašeni krivim za krivično djelo zloupotreba položaja ili ovlasti iz člana 377. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi o presuđenoj stvari (*res iudicata*), odnosno da je ponovno vođenje krivičnog postupka protiv optuženih zbog krivičnog djela za koje su ranije pravosnažno osuđeni suprotno načelu *ne bis in idem*, a time i suprotno članu 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i članu 4. Protokola broj 7 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Naime, nije upitno da je članom 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (*ne bis in idem*) propisano da „niko ne može biti ponovno suđen za djelo za koje je već bio suđen i za koje je donesena pravosnažna sudska odluka“. Isto tako, za ovaj sud nije upitno da je optužena M.Č. Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 126283 19 Kps od 4. decembra 2019. godine pravosnažno osuđena na kaznu zatvora u trajanju od jednog mjeseca zbog počinjenja produženog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlasti, a da je optuženi R.N. Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 126899 19 K od 18. decembra 2019. godine pravosnažno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 30 dana zbog počinjenja krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlasti. Krivičnopravne radnje koje tvore produženo krivično djelo (četiri radnje) za koje je optužena M.Č. proglašena krivom prema ranijoj pravosnažnoj presudi optužena je preduzela u periodu od 11. aprila do 3. oktobra 2014. godine, dok se u slučaju optuženog R.N. radilo o jednoj integralnoj radnji (propuštanje nadzora) preduzetoj u periodu od 17. septembra 2013. godine do 3. novembra 2014. godine, pa su te radnje pravno kvalificirane kao „obično“, a ne produženo krivično djelo.

Na osnovu analize činjeničnog supstrata tačke 1. izreke prvostepene presude u ovom krivičnom postupku, nedvosmisleno se može zaključiti da su krivičnopravne radnje zbog kojih je

optužena M.Č. proglašena krivom (i osuđena na kaznu zatvora od jedne godine) preduzete 3. novembra 2014. godine, odnosno 10. novembra 2014. godine, kada je doneseno rješenje kojim se dozvoljava provođenje promjena u katastarskom operatu. Isto tako, kada su u pitanju krivičnopravne radnje za koje je optuženi R.N. u tački 2. izreke pobijane presude proglašen krivim (i osuđen na kaznu zatvora od jedne godine), nedvosmisleno se može zaključiti da je optuženi radnju počinjenja preduzeo (dovršio) 10. novembra 2014. godine.

Kada su u pitanju same radnje počinjenja, a u slučaju optuženog R.N. radnja propuštanja, koje je ovaj sud analizirao u okviru ispitivanja da li se te radnje mogu podvesti pod pojam *idem*, odnosno da li se u slučaju krivičnopravnih radnji iz pobijane presude radi o (istim) radnjama za koje su optuženi proglašeni krivim i osuđeni ranijim pravosnažnim presudama, nedvosmisleno se može zaključiti da se u slučaju optužene M.Č. kao jedna od radnji počinjenja produženo krivično djelo zloupotreba položaja ili ovlasti iz člana 377. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Presuda broj 96 0 K 126283 19 Kps od 4. decembra 2019. godine), koja je preduzeta 16. juna 2014. godine, odnosi na zahtjev za iskolčavanje objekta, koji je podnijelo preduzeće H.K. d.o.o. B. Radnje iz pobijane presude odnose se na isto preduzeće H.K. d.o.o. B., ali u ovom slučaju se radilo o zahtjevu za izradu „A“ lista, tako da se zasigurno ne može govoriti o istim radnjama (*idem*), jer su preduzete u vremenskoj distanci od skoro pet mjeseci, prema različitim zahtjevima istog korisnika, koje su se ogledale u preduzimanju potpuno različitih katastarskih usluga (iskolčavanje – izdavanje prijavnog lista).

Kada su u pitanju krivičnopravne radnje zbog kojih je optuženi R.N. proglašen krivim i pravosnažno osuđen, nedvosmisleno se može zaključiti da je optuženi proglašen krivim za radnju počinjenja (propuštanja) koja, između ostalih, obuhvata i propuštanje da izvrši odgovarajuću naplatu naknade za izvršene poslove od preduzeća H.K. d.o.o. B. Međutim,

ako se ima u vidu krivičnopravna radnja iz tačke 2. pravosnažne presude za optuženu M.Č., koja tretira taj slučaj, i ako se te radnje dovedu u vezu sa krivičnopravnim radnjama koje se optuženom R.N. stavljaju na teret u tački 2. izreke pobijane presude, sasvim je izvjesno da se optuženom u oba slučaja stavlja na teret počinjenje „običnog“ krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlasti iz člana 377. stav 1, odnosno stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ali da se zasigurno ne može govoriti o jednom te istom djelu, u smislu člana 4. (*ne bis in idem*) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Naime, na osnovu analize krivičnopravnih radnji opisanih u izreci pravosnažne Presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 126899 19 K od 18. decembra 2019. godine, kojom je optuženi R.N. proglašen krivim i kažnjen kaznom zatvora u trajanju od trideset dana, zbog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlasti iz člana 377. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, može se zaključiti da se radi o „neobavljanju službene dužnosti nadzora nad radom službenika pododjela“ usljed čega nije naplaćen odgovarajući iznos naknade prema Odluci o njenoj visini koja je to propisivala, pa je zbog toga korisnicima usluga, između ostalog i preduzeću H.K. d.o.o. B., pribavljena korist u iznosu od 2.716,09 KM, a proračunu Distrikta pričinjena šteta u tom iznosu.

Na drugoj strani, na osnovu krivičnopravnih radnji koje se optuženom R.N. stavljaju na teret pobijanom Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 127402 21 K od 30. augusta 2021. godine, nedvosmisleno se može zaključiti da se radi o istovrsnom krivičnom djelu zloupotreba položaja ili ovlasti iz člana 377. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ali da se zasigurno ne može govoriti o istoj (*idem*) radnji počinjenja bez obzira na to što se radi o istovjetnom načinu preduzimanja radnje počinjenja (*modus operandi*), koja se ogleda u nečinjenju, odnosno „propuštanju obavljanja

svoje službene dužnosti nadzora nad radom službenika“, kao i istovjetnosti oštećenog (proračun) i osobe kojoj je time pribavljena imovinska korist (preduzeće H.K. d.o.o. B.).

Da se ne može govoriti o „istom djelu“, u smislu člana 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nedvosmisleno ukazuje činjenica da je u slučaju krivičnopravnih radnji opisanih u pravosnažnoj presudi od 18. decembra 2019. godine optuženi proglašen krivim zbog propuštanja da izvrši nadzor nad radom službenika pododjela zbog čega je na ime naknade za izvršene usluge od korisnika ukupno naplaćen manji iznos za 7.721,09 KM, a od toga je od preduzeća H.K. d.o.o. B. za uslugu iskolčavanja poslovnog objekta, površine 2.762,09 m², manje naplaćena naknada za tu vrstu usluge u iznosu od 2.716,09 KM. U slučaju krivičnopravnih radnji optuženog koje mu se stavljaju na teret pobijanom presudom od 30. augusta 2021. godine, koje su počinjene u vremenu od 31. oktobra do 10. novembra 2014. godine i koje se sastoje u propuštanju da izvrši službenu dužnost nadzora nad radom službenice pododjela (M.Č.) prilikom njenog postupanja po zahtjevu za izradu prijavnog lista „A“ od 31. oktobra 2014. godine podnosioca zahtjeva preduzeća H.K. d.o.o. B., podnosiocu zahtjeva, osim izdavanja tog dokumenta, uplanjena su i dva poslovna objekta sa čime se saglasio (potpisao) i optuženi R.N. iako za navedene radnje nije uplaćen iznos koji za tu vrstu usluga propisuje Odluka o visini naknade za korištenje podataka premjera i katastra nepokretnosti i vršenje usluga od 10. jula 2013. godine, čime je pričinjena šteta Brčko distriktu Bosne i Hercegovine i pribavljena imovinska korist H.K. d.o.o. B. u iznosu od 13.170,00 KM.

Pri takvom stanju stvari, bez obzira na to što bi krivičnopravne radnje zbog kojih su optuženi proglašeni krivim u ovom krivičnom predmetu, da su procesuirane u postupku koji je prema istim optuženim pravosnažno okončan, zbog postojanja sjedinjujućih okolnosti koje se odnose na vremensku povezanost i način počinjenja, ušle u sastav produženog krivičnog djela zloupotreba

položaja ili ovlasti iz člana 377. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u slučaju optužene M.Č.), odnosno konstituirale produženo krivično djelo zloupotreba položaja ili ovlasti iz člana 377. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u slučaju optuženog R.N., prema ocjeni ovog suda, nemaju karakter presuđene stvari.

S tim u vezi, prema ocjeni ovog suda, nisu osnovani žalbeni navodi branilaca optuženih M.Č. i R.N., tj. da je donošenjem pobijane presude prekršen princip *ne bis in idem* iz člana 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zajamčen članom 4. Protokola broj 7 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.